

Средно училище за хуманитарни науки и изкуства
“Константин Преславски” Варна

ПРАВИЛНИК

**ЗА ДЕЙНОСТТА
НА СРЕДНО УЧИЛИЩЕ
ЗА ХУМАНИТАРНИ НАУКИ И ИЗКУСТВА
„КОНСТАНТИН ПРЕСЛАВСКИ” - ВАРНА**

Глава първа. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. Този правилник урежда обществените отношения, свързани с осигуряване на правото на училищно образование в Средно училище за хуманитарни науки и изкуства „Константин Преславски” – Варна, както и устройството и дейността на институцията.

Чл. 2. Средното училище за хуманитарни науки и изкуства „Константин Преславски” е общинско училище - институция в системата на предучилищното и училищното образование.

Чл. 3. Училищното образование в Средното училище за хуманитарни науки и изкуства „Константин Преславски” като процес включва обучение, възпитание и социализация, основани на следните принципи:

1. единна образователна политика за осигуряване правото на образование;
2. ориентираност към интереса и към мотивацията на ученика, към възрастовите и социалните промени в живота му, както и към способността му да прилага усвоените компетентности на практика;
3. равен достъп до качествено образование и приобщаване на всеки ученик;
4. равнопоставеност и недопускане на дискриминация при провеждане на образованието;
5. запазване и развитие на българската образователна традиция;
6. хуманизъм и толерантност;
7. съхраняване на културното многообразие и приобщаване чрез българския език;
8. иновативност и ефективност в педагогическите практики и в организацията на образователния процес въз основа на научна обосновааност и прогнозиране на резултатите от иновациите;
9. прозрачност на управлението и предвидимост на развитието на предучилищното и училищното образование;
10. автономия за провеждане на образователни политики, самоуправление и децентрализация;

Чл. 4. Основните цели на училищното образование в Средно училище за хуманитарни науки и изкуства „Константин Преславски” са:

1. интелектуално, емоционално, социално, духовно-нравствено и физическо развитие и подкрепа на всеки ученик в съответствие с възрастта, потребностите, способностите и интересите му;
2. съхраняване и утвърждаване на българската национална идентичност;
3. придобиване на компетентности, необходими за успешна личностна и професионална реализация и активен граждански живот в съвременните общности;
4. придобиване на компетентности за прилагане на принципите за устойчиво развитие;
5. ранно откриване на заложбите и способностите на всеки ученик и насърчаване на развитието и реализацията му;
6. формиране на устойчиви нагласи и мотивация за учене през целия живот;
7. придобиване на компетентности за разбиране и прилагане на принципите на демокрацията и правовата държава, на човешките права и свободи, на активното и отговорното гражданско участие;
8. формиране на толерантност и уважение към етническата, националната, културната, езиковата и религиозната идентичност на всеки гражданин;
9. формиране на толерантност и уважение към правата на децата, учениците и хората с увреждания;
10. познаване на националните, европейските и световните културни ценности и традиции;
11. придобиване на компетентности за разбиране на глобални процеси, тенденции и техните взаимовръзки;

12. придобиване на компетентности за разбиране и прилагане на принципите, правилата, отговорностите и правата, които произтичат от членството в Европейския съюз.

Чл. 5. Средно училище за хуманитарни науки и изкуства „Константин Преславски” осигурява условия за:

1. обучение в прогимназиален етап и обучение в първи и втори гимназиален етап;
2. придобиване на основно образование и средно образование.

Чл. 6. (1) Задължителното училищно образование в училището е безплатно за учениците.

(2) Училищното образование е безплатно и след задължителната училищна възраст за:

1. българските граждани;
2. гражданите на друга държава членка;
3. гражданите на трети държави:
  - а) с разрешено постоянно пребиваване в страната;
  - б) получили право на дългосрочно или продължително пребиваване в страната, както и за

членовете на техните семейства;

- в) приети по актове на Министерския съвет;
- г) приети по международен договор, в който този въпрос е уреден;
- д) за които това е предвидено в специален закон;
- е) търсещи или получили международна закрила в страната.

(3) Правото на безплатно образование се упражнява, като не се заплащат такси за обучението, осигурявано със средства от държавния бюджет, и се ползва безплатно материалната база за обучение и за развитие на интересите и способностите на учениците. Не се заплащат такси и за явяване на държавни зрелостни изпити с цел придобиване на средно образование.

(4) Извън случаите по ал. 2 граждани на трети държави, навършили задължителната училищна възраст, се обучават в училището срещу заплащане на такси в размер, определен с тарифа, одобрена от Министерския съвет.

Чл. 6а. (нов, в сила от 17.09.2018 г.) Предложения и сигнали във връзка с дейността на училището се подават в деловодството, като по отношение на формата на предложението и сигнала, изясняване на случая, срокове за произнасяне и реда за съобщаване се прилагат разпоредбите на Административнопроцесуалния кодекс.

Глава втора.

УЧЕБЕН ПРОЦЕС

Раздел I.

УЧЕБНО И НЕУЧЕБНО ВРЕМЕ

Чл. 7. Училищното образование в Средното училище за хуманитарни науки и изкуства „Константин Преславски” се организира в учебни години, учебни срокове, учебни седмици, учебни дни и учебни часове.

Чл. 8. (1) Учебната година е с продължителност 12 месеца, включва два учебни срока и започва на 15 септември. В случай че 15 септември е почивен ден, учебната година започва на първия следващ работен ден.

(2) Продължителността на първия учебен срок е 18 учебни седмици.

(3) Продължителността на втория учебен срок се определя за всяка учебна година със заповедта на министъра на образованието и науката по реда на чл. 104 от Закона за предучилищното и училищното образование (ЗПУО).

Чл. 9. (1) Общият брой учебни седмици за една учебна година е съгласно Наредба № 4 от 30 ноември 2015 г. за учебния план.

(2) Изключения от общия брой учебни седмици се допускат:

- при обучение по индивидуални учебни планове – за ученици, които желаят да завършат в други срокове обучението си, като намаляването или увеличаването на броя на учебните седмици не може да надвишава 50% от съответния брой по ал. 1;

- за иновативните паралелки – за които, в зависимост от иновативните елементи, общият брой на учебните седмици за една учебна година може да бъде увеличен, но не повече от 38 учебни седмици.

(3) Учебната седмица е с продължителност 5 учебни дни и съвпада с работната седмица.

Чл. 10. (1) Учебният ден включва учебните часове и почивките между тях.

(2) Учебният ден започва в 7:30 часа и приключва в 19:20 часа.

Чл. 11. (1) Организацията на учебния ден в училището е полудневна и се осъществява на две смени - предиобед и следобед и включва от 4 до 7 учебни часа, провеждани по седмичното разписание и почивките между тях.

(2) Дневното разписание на училището се определя от продължителността на учебните часове и на почивките между тях.

(3) Продължителността на учебния час за всички паралелки е 40 (четиридесет) минути.

(4) При непредвидени и извънредни обстоятелства продължителността на всеки учебен час по предходната алинея може да бъде намалена до 20 минути от директора на училището със заповед.

(5) След всеки учебен час се осигурява почивка на учениците с продължителност десет минути и една почивка след трети учебен час от двадесет минути.

(6) В дните за провеждане на педагогически съвети почивките между четвърти и пети час и пети и шести час на първа смяна и първи и втори час и втори и трети час на втора смяна са с продължителност 5 минути.

(7) Последователни учебни часове по разширена, допълнителна и профилирана подготовка могат да се организират без почивка между тях по решение на Педагогическия съвет на училището, но не повече от два учебни часа.

Чл. 12. (1) Задължителните и избираемите учебни часове от училищния учебен план се разпределят за всяка отделна паралелка за всеки учебен ден от учебната седмица в седмично разписание.

(2) В седмичното разписание извън броя на задължителните учебни часове се включва и часа на класа.

(3) Учебният час за спортни дейности се включва в седмичните разписания извън броя на задължителните учебни часове съобразно организацията на учебния ден, паралелките или групите и спортната база в училището.

Чл. 13. За определен учебен ден директорът на училището може със заповед да определи различно от утвърденото в седмичното разписание разпределение на учебните часове при:

1. разместване на часове за определени дни по указания на министъра на образованието и науката и/или началника на регионалното управление на образованието (РУО) във връзка с провеждане на национални и регионални външни оценявания;

2. разместване на часове във връзка с осигуряване на заместване на отсъстващи учители;

3. необходимост от провеждане на два последователни учебни часа по един и същ учебен предмет в рамките на учебния ден, които не са предвидени в седмичното разписание за провеждане на класни работи.

Чл. 14. Неучебното време включва:

1. официалните празници по чл. 154, ал. 1 от Кодекса на труда;

2. ваканциите (есенна, коледна, междусрочна, пролетна и лятна);

3. обявените за неучебни дни при условията и по реда на чл. 105, ал. 1, 3, 4 и 5 от ЗПУО.

Чл. 15. (1) (изм., в сила от 12.10.2017 г.) Съобразно очакваните резултати от обучението по отделните учебни предмети по време на учебната година учениците може да участват в организирани прояви, изяви и мероприятия и организирано да посещават природни обекти, обществени, културни и научни институции, които посещения не са предмет на уреждане от наредбата по чл. 79, ал. 5 от Закона за туризма.

(2) (изм., в сила от 12.10.2017 г.) За всяко организирано посещение или участие в рамките на град Варна, педагогическите специалисти (организатори на посещението или участието) след уведомяване на родителите на включените ученици, изготвят доклад до директора, като в него се

посочват - дата, място, начален и краен час, брой ученици с приложен поименен списък, ръководители и начин на придвижване до мястото.

(3) (изм., в сила от 12.10.2017 г.) За всяко организирано посещение или участие извън град Варна, освен изброеното в ал. 2, педагогическите специалисти (организатори на посещението или участието) включват в доклада до директора и данни за транспортното средство. Към доклада се прилага информирано писмено съгласие на родител за всеки ученик от поименния списък.

(4) (изм., в сила от 12.10.2017 г.) Докладите по ал. 2 или ал. 3 се вхोधират в деловодството на училището не по-късно от 3 работни дни преди началната дата на всяко посещение или участие.

(5) (нова, в сила от 12.10.2017 г.) Посещението и/или участието по ал. 2 или ал. 3 се провежда, след положителна резолюция на директора.

(6) (нова, в сила от 12.10.2017 г.) Информиранието съгласие на родителите за всяко извеждане се съхранява в деловодството на училището до края на съответната учебна година, след което се предава в архива на училището при спазване на Вътрешните правила за дейността на архива на СУ за ХНИ „Константин Преславски” – Варна.

Раздел II. УЧЕБЕН ПЛАН

Чл. 16. Училищната подготовка в Средно училище за хуманитарни науки и изкуства „Константин Преславски” е общообразователна, профилирана, професионална, разширена, и допълнителна.

Чл. 17. (1) Учебният план разпределя учебното време между учебните предмети или модули за придобиване на училищната подготовка.

(2) Структурата на учебния план обхваща три раздела:

1. раздел А – задължителни учебни часове за придобиване на общообразователна подготовка;

2. раздел Б – избираеми учебни часове за придобиване на профилирана/професионална подготовка и разширена подготовка;

3. раздел В – факултативни учебни часове за придобиване на допълнителна подготовка.

Чл. 18. (1) Училищният учебен план съдържа седмичния брой часове по учебни предмети по паралелки за всяка учебна година.

(2) Училищният учебен план се приема с решение на Педагогическия съвет и след съгласуване с общественния съвет към училището, утвърждава се със заповед на директора и не може да се променя през учебната година.

Чл. 19. (1) Извън часовете по чл. 16, ал. 2 в учебния план се включва за всеки клас, за всяка учебна седмица и по един учебен час за организиране и провеждане на спортни дейности, утвърдени от министъра на образованието и науката по предложение на министъра на младежта и спорта, както и по един учебен час на класа.

(2) Часът на класа се използва за последователно развитие на класа, за патриотично възпитание и за изграждане на граждански компетентности, включително чрез ученическото самоуправление.

(3) Обучението и дейностите по ал. 1 може да се осъществяват в блок от часове в зависимост от проблематиката и от потребностите на учениците от паралелката.

Чл. 20. Въз основа на училищния учебен план се разработва индивидуален учебен план за учениците в индивидуална форма на обучение, както и при необходимост за учениците със специални образователни потребности, които се обучават в дневна и комбинирана форма на обучение.

Чл. 21. Структурата на училищните и на индивидуалните учебни планове, както и условията и редът за тяхното утвърждаване се определят с държавния образователен стандарт за учебния план, а на индивидуалните учебни планове за учениците по чл. 19 – и с държавния образователен стандарт за приобщаващото образование.

Чл. 22. (1) Всеки има право да завърши определен клас по училищния учебен план, по който е започнал да се обучава в училището.

(2) Лицата, прекъснали обучението си, продължават по училищния учебен план, действащ през учебната година, от която обучението продължава.

Раздел III. ОРГАНИЗАЦИОННИ ФОРМИ

Чл. 23. (1) Училищното образование в Средното училище за хуманитарни науки и изкуства „Константин Преславски” се организира в последователни класове.

(2) Класовете се означават с римски цифри във възходящ ред.

(3) Продължителността на обучението в един клас е една учебна година за всички форми на обучение с изключение на случаите, предвидени в ЗПУО за индивидуалната и самостоятелната форма на обучение.

Чл. 24. (1) Учениците, записани за обучение в даден клас в дневна и комбинирана форма на обучение, в зависимост от броя им се организират в паралелки или групи.

(2) Паралелките от един клас се обозначават с буквите на българската азбука, които се поставят след номера на класа.

(3) В зависимост от особеностите на учебния предмет или модул паралелката може да се дели на групи или да се организират сборни групи от различни паралелки от един клас или от различни класове.

Чл. 25. Условието и редът за определяне на броя на паралелките в училището, броя на учениците в тях, деленето на паралелките на групи, както и за организиране на индивидуално обучение на ученик от паралелка се определят с държавния образователен стандарт за финансирането на институциите и в съответствие с държавния образователен стандарт за физическата среда и информационното и библиотечното осигуряване на детските градини, училищата и центровете за подкрепа за личностно развитие.

Раздел IV. ФОРМИ НА ОБУЧЕНИЕ

Чл. 26. (1) Формите на обучение в Средното училище за хуманитарни науки и изкуства „Константин Преславски” са:

1. дневна;
2. индивидуална;
3. самостоятелна;
4. комбинирана.

(2) Ученикът не може да се обучава в две или повече форми на обучение едновременно.

Чл. 27. (1) Формата на обучение се избира от ученика при условията на чл. 12 от ЗПУО.

(2) Формата на обучение се препоръчва от училищния екип за подкрепа за личностно развитие за:

1. ученик, ненавършил 16 години, чиято възраст надхвърля с повече от три години възрастта за съответния клас;
2. лице, прекъснало обучението си за повече от три последователни учебни години;
3. лице, което не може успешно да завърши един и същ клас повече от три учебни години;
4. ученик, който променя формата на обучение в случаите по чл. 112, ал. 5 от ЗПУО;
5. ученик със специални образователни потребности.

(3) Препоръката по ал. 2 се изготвя след оценка на потребностите от обучение на лицето и при осигуряване защита на интересите на останалите ученици от паралелката.

(4) При препоръка по ал. 2, която предлага промяна от дневна в индивидуална форма на обучение на ученик със специални образователни потребности, регионалният екип по чл. 190, ал. 1 от ЗПУО извършва допълнителна специализирана оценка и изразява становище относно

потвърждаване или отхвърляне на препоръката. Окончателният избор за формата на обучение се прави от ученика или родителя при условията на чл. 12 от ЗПУО.

Чл. 28. (1) Дневната форма на обучение се организира за паралелки или групи в учебни часове през учебния ден и включва обучението на учениците по учебни предмети или модули.

(2) В дневната форма на обучение се включват и спортните дейности и часа на класа.

Чл. 29. (1) Индивидуалната форма на обучение включва индивидуални учебни часове и текущо оценяване или изпити за определяне на срочна или годишна оценка, определени от държавния образователен стандарт за оценяването на резултатите от обучението на учениците.

(2) В индивидуална форма може да се обучават:

1. ученици, които по здравословни причини, удостоверени с медицински документ, издаден от съответната експертна лекарска комисия, определена в Закона за здравето, не могат да се обучават в дневна или комбинирана форма за повече от 30 последователни учебни дни;

2. ученици на СУ за ХНИ „Константин Преславски”, които по семейни причини желаят да завършат в други срокове обучението си за един или повече класове;

3. ученици на СУ за ХНИ „Константин Преславски” с изявени дарби;

4. ученици със специални образователни потребности при условията на чл. 107, ал. 4 от ЗПУО;

5. учениците в случаите по чл. 107, ал. 2, т. 1 – 4 от ЗПУО.

(3) Директорът на училището изготвя и утвърждава индивидуален учебен план, разработен по чл. 95 на ЗПУО и държавния образователен стандарт за учебния план.

Чл. 30. (1) Самостоятелна форма на обучение включва самостоятелна подготовка и изпити за определяне на годишни оценки по учебните предмети от училищния учебен план.

(2) Самостоятелната форма на обучение може да се организира за ученици, обучавани в Средното училище за хуманитарни науки и изкуства „Константин Преславски”:

1. в задължителна училищна възраст, които по здравословни причини, удостоверени с медицински документ, издаден от съответната експертна лекарска комисия, определена в Закона за здравето, не могат да се обучават в дневна форма;

2. в задължителна училищна възраст - по желание на ученика или родителя, по реда на чл. 12, ал. 2 от ЗПУО, след решение на експертна комисия, създадена към регионалното управление на образованието;

3. навършили 16 години;

4. с наложена санкция „преместване от дневна в самостоятелна форма на обучение”;

5. ученици с изявени дарби.

(3) При самостоятелна форма на обучение се прилага действащият училищен учебен план за паралелката, избрана от ученика.

(4) (изм., в сила от 17.09.2018 г.) Изпитите по учебните предмети от училищния учебен план се организират в сесии, както следва:

- първа сесия – месец януари;

- втора сесия – месец юни.

(5) (нова, в сила от 17.09.2018 г.) Редовните поправителни сесии са две и се провеждат до две седмици след приключване на учебните занятия и до две седмици преди началото на учебната година по ред, определен със заповед на директора на училището.

(6) (предишна ал. 5, изм. в сила от 28.11.2017 г., изм., в сила от 17.09.2018 г.) За учениците XII клас в самостоятелна форма на обучение изпитите по учебните предмети от училищния учебен план се организират в сесии, както следва:

- първа сесия – месец януари;

- втора сесия – начало 15 март.

(7) (нова, в сила от 17.09.2018 г.) Редовните поправителни сесии за учениците от XII клас са две и се провеждат до две седмици след приключване на учебните занятия и до един месец преди началото на учебната година по ред, определен със заповед на директора на училището.

(8) (предишна ал. 6, изм., в сила от 17.09.2018 г.) За учениците по ал. 2, т. 4 се допуска обучение за завършване на два класа в една година след подадено мотивирано заявление,

решение на Педагогическия съвет и заповед на директора. Учениците полагат изпити за следващия клас, само ако успешно са положили всички изпити, предвидени за завършване на предходния клас.

Чл. 31. (1) Комбинираната форма на обучение включва обучение при условията и по реда на дневна форма и индивидуално обучение по един или няколко учебни предмета от училищния или индивидуалния учебен план.

(2) Комбинираната форма на обучение може да се организира за ученици обучавани в Средно училище за хуманитарни науки и изкуства „Константин Преславски” при спазване на реда и изискванията на ЗПУО, държавните образователни стандарти за организация на дейностите в училищното образование и за приобщаващо образование.

Раздел V. ПЛАН-ПРИЕМ

Чл. 32. (1) Учениците постъпват в Средното училище за хуманитарни науки и изкуства „Константин Преславски” на местата, определени с училищния, държавния и допълнителния държавен план-прием.

(2) Училищният план-прием се определя от директора въз основа на анализ на броя на учениците в населеното място, училищната мрежа, държавния образователен стандарт за физическата среда и информационното и библиотечно осигуряване.

(3) Училищният план-прием за предстоящата учебна година се приема с решение на Педагогическия съвет, утвърждава се със заповед на директора в срок до 30 март след становище на общественния съвет и се публикува на интернет страницата на училището.

(4) Директорът информира началника на регионалното управление на образование за утвърдения училищен план-прием за предстоящата учебна година.

Чл. 33. Държавният план-прием и допълнителният държавен план-прием се извършва съгласно разпоредбите на ЗПУО и държавния образователен стандарт за организация на дейностите.

Глава трета УЧАСТНИЦИ В ОБРАЗОВАТЕЛНИЯ ПРОЦЕС

Раздел I. УЧЕНИЦИ

Чл. 34. (1) Учениците имат следните права:

1. да бъдат обучавани и възпитавани в здравословна, безопасна и сигурна среда;
2. да бъдат зачитани като активни участници в образователния процес;
3. да избират профила на обучение;
4. да избират между учебните предмети или модули, предложени от училището за изучаване в избираемите и във факултативните учебни часове;
5. да получават библиотечно-информационно обслужване;
6. да получават информация относно обучението, възпитанието, правата и задълженията си;
7. (изм., в сила от 06.11.2017 г.) да получават обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие по реда на държавния образователен стандарт за приобщаващо образование;
8. да бъдат информирани и консултирани във връзка с избора на образование и/или професия;
9. да участват в проектни дейности;
10. да дават мнения и предложения за училищните дейности, включително за избираемите и за факултативните учебни часове;
11. чрез формите на ученическо самоуправление да участват в обсъждането при решаване на въпроси, засягащи училищния живот и училищната общност, в т. ч. училищния учебен план;

12. да получават съдействие от училището и от органите на местното самоуправление при изразяване на мнението си по въпроси, които пряко ги засягат, както и при участие в живота на общността;

13. да бъдат поощрявани с морални и материални награди.

(2) Учениците имат право да получават стипендии при условия и по ред, определени от Министерския съвет.

(3) (нова, в сила от 12.10.2017 г.) Учениците могат да се преместват в друга паралелка в училището, при наличие на свободно място и при спазване на чл. 106 от Наредба № 10 от 01.09.2016 г. за организация на дейностите в училищното образование, след подаване на заявление до директора на училището. За свободни места се считат местата до утвърдения училищен и държавен план-прием, които включват - незаетите места; освободените през учебната година места.

Чл. 35. (1) Учениците имат следните задължения:

1. да присъстват и да участват в учебните часове и занимания;

2. да заемат мястото си в учебните помещения и да се подготвят за работа преди началото на учебния час;

3. да спазват установения ред в учебните помещения и общите части на сградата по време на учебните часове и през междучасията;

4. да спазват поведение на взаимно уважение при общуването си със съученици, педагогически специалисти и непедагогически персонал;

5. да не възпрепятстват със своето поведение и постъпки нормалното протичане на учебните часове;

6. да не използват мобилните си телефони по време на учебните часове;

7. да не подсказват и преписват по време на учебния процес, да не използват чужди материали като свои;

8. по време на учебен час да не извършват дейности, които не са разрешени от учителя по съответния учебен предмет;

9. да съхраняват авторитета на училището и училищната общност и да допринасят за развитие на добрите традиции;

10. да зачитат правата, честта и достойнството на учителите, другите ученици, административния и помощния персонал, както и да не прилагат физическо и психическо насилие;

11. да носят ученическата си лична карта в училище и извън него; да представят на своите родителите и на педагогическите специалисти ученическата си книжка;

12. да идват и присъстват в училище с униформа, определена от педагогическия съвет по предложение на Училищното настоятелство:

- **за момичетата** – **зимна** - черно-бял (синьо-сив) пуловер с емблемата на училището и черен/син, прав, дълъг панталон или черни/сини, прави, дълги дънки (изчистени от аксесоари), или черна/синя пола; **лятна** – черно-бяла блуза с емблемата на училището и черен/син, прав, дълъг панталон или черни/сини, прави, дълги дънки (изчистени от аксесоари), или черна/синя пола;

- **за момчетата** – **зимна** - черно-бял (синьо-сив) пуловер с емблемата на училището и черен/син, прав, дълъг панталон или черни/сини, прави, дълги дънки (изчистени от аксесоари); **лятна** – черно-бяла блуза с емблемата на училището и черен/син, прав, дълъг панталон или черни/сини, прави, дълги дънки (изчистени от аксесоари);

13. да носят официалната униформа на училището при откриването на учебната година, празника на училището, празничното шествие на 24 май и в случаите, когато това се изисква от класния ръководител или ръководството на училището;

14. да присъстват в часовете по физическо възпитание и спорт с тениска с наименованието на училището - жълта за момичета и синя за момчета (учениците от паралелките, изучаващи хореография - с тениска от репетиционното облекло);

15. да присъстват в часовете по хореография с репетиционно облекло, определено от учителите по хореография;
16. да спазват Закона за предучилищното и училищното образование (ЗПУО), този правилник, нормите на поведение в училище и законите на страната;
17. да идват старателно подготвени за учебни занятия, да изпълнява зададените домашни работи и изискванията на учителя за нормално протичане на образователния процес;
18. да проявяват внимателно и грижовно отношение към по-малките ученици;
19. да не напускат сградата на училището при неявяване на учител без разрешение от директора или заместник-директор;
20. да не носят оръжие, както и други предмети, които са източник на повишена опасност;
21. да не внасят в учебните помещения (включително и в съблекалните към тях) храни и напитки (алкохолни, енергийни и безалкохолни);
22. да не участват в хазартни игри, да не употребяват тютюн и тютюневи изделия, алкохол и наркотични вещества;
23. да спазват правилата за поведение в паралелката и в училището;
24. да опазват и съхраняват училищното имущество, да поддържат добра хигиена в учебните помещения, общите части на сградата и училищния двор;
25. да спазват правилата за безопасна работа в компютърната мрежа и в кабинетите по физика, химия, биология, информатика, труд и техника, физкултурен салон и спортните площадки;
26. да изпълняват указанията на учителите и с поведението си да проявяват толерантност и уважение към тях;
27. да се запознаят и спазват настоящият Правилник;
28. да спазват правилата за безопасни условия на обучение и труд и противопожарна охрана;
29. да спазват указанията при нормална и екстремна обстановка в сградата и района на училището;
30. да изключат звука на всички електронни средства (мобилни апарати, таблетки и др.), които могат да попречат на осъществяването на образователния процес, преди започване на учебния час;
31. да не посещават физкултурните салони и хореографски зали извън определените в програмата учебни часове или извънкласни дейности;
32. да не посещават училище и да не присъстват в час в периода, за който са освободени от учебни занятия по здравословни причини;
33. да не извършват дистрибуторска и търговска дейност в сградата на училището и района около нея;
34. да не бъдат на обществени места без придружител, в съответствие с изискванията на Закона за закрила на детето;
35. да не влизат по време на учебен час в класни стаи, хранилища, физкултурни салони, ателиета, музикални кабинети и хореографски зали, различни от мястото, където се провежда учебния час на паралелката им;
36. да не носят в училище пособия и вещи, несвързани с учебния процес;
37. да не присъстват на абитуриентския бал на училището преди завършване на последния гимназиален клас;
38. да възстановят щетите и повредите на училищното имущество в зависимост от участието им - индивидуално, групово или по паралелки в срок до 1 седмица от констатиране на нарушението;
39. (нова, в сила от 15.09.2017 г.) да не задействат без причина алармената инсталация на пожароизвестителната система в сградата на училището;
40. (нова, в сила от 15.09.2017 г., изм., в сила от 17.09.2018 г.) за учениците от втора смяна - да не влизат в сградата на училището по-рано от 13:15 часа, освен в случаи на неблагоприятни атмосферни условия, или когато учебната програма предвижда тяхното присъствие;

41. (нова, в сила от 15.09.2017 г., отм., в сила от 17.09.2018 г.)

(2) Ученикът носи отговорност за опазване на личното си имущество. За изгубени вещи, включително мобилни телефони, скъпи вещи и парични суми, училището не носи отговорност.

Чл. 36. (1) Ученик се отписва от училището, когато:

1. се премества в друго училище;
2. се обучава в дневна или комбинирана форма и не е посещавал училище по неважнителни причини за период, по-дълъг от два месеца;
3. се обучава в самостоятелна или индивидуална форма и не се е явил да положи съответните изпити в три поредни сесии.

(2) Когато ученикът е в задължителна училищна възраст, директорът на училището уведомява съответната общинска или районна администрация, регионалното управление на образованието и органите за закрила на детето.

Чл. 37. (изм., в сила от 17.09.2018 г.) (1) Учениците се поощряват с морални и материални награди за високи постижения в образователната дейност, в заниманията по интереси и за приноса им към развитието на институционалната общност при:

1. постигнати изключителни успехи в учебната дейност и за върхови постижения и класиране на призови места при реализирането на изследователски проекти в конкретни предметни области, на творчески проекти или на проекти, свързани с иновации в образованието;
2. класиране на призови места и получаване на отличия за значими постижения в национални и международни състезания, олимпиади, конкурси, фестивали и други форуми за изява на способностите в областта на науките, технологиите, изкуствата и спорта;
3. прояви на гражданска доблест и участие в доброволчески или благотворителни инициативи или при участие в дейности и значими прояви за приобщаване на децата и учениците към непреходните национално значими идеали и ценности.

(2) Наградите, с които се удостояват учениците са:

1. похвала от директора на училището и Педагогическия съвет;
2. грамота;
3. плакет;
4. предметна награда;
5. специална награда, носеща името на училищния патрон.

(3) Предложенията за удостояване с награди се правят до директора на училището от педагогически специалисти, от специалисти, осъществяващи занимания по интереси с учениците, от родители, от ученици в институцията, от други лица и организации.

(4) Предложенията съдържат трите имена на ученика, класа, в който се обучава, мотивите за предложението и информация за конкретните постижения/конкретните дейности на ученика в подкрепа на направеното предложение.

(5) Постъпилите предложения се обсъждат на заседание на педагогическия съвет.

(6) Директорът въз основа на решението на педагогическия съвет със заповед определя децата и учениците, които се удостояват с награди.

(7) Наградите се връчват на значими национални празници, по тържествени поводи или на специално организирани събития.

(8) Ученици класирани на призови места в извънучилищни мероприятия и конкурси представят (за сканиране или заснемане) получените награди с цел популяризирането им чрез електронната страница на училището.

Чл. 38. (1) Училищният ученически съвет е колективен орган за ученическо самоуправление, който се избира в началото на всяка учебна година.

(2) Училищният ученически съвет осъществява правото на участие на ученици в Педагогическия съвет на СУ за ХНИ „Константин Преславски”, когато се разглеждат важни въпроси, касаещи учениците.

(3) Училищният ученически съвет съдейства на ръководството, педагогическите специалисти и непедагогическия персонал за спазване от учениците на този правилник и за решаване на конфликти.

(4) Училищният ученически съвет отговорно участва в организирането и провеждането на ученическото самоуправление, което може да се реализира в часовете на класа, в други учебни часове (след договореност с преподавателя) и по време на извънкласни дейности;

(5) Училищният ученически съвет подпомага благотворителни и хуманитарни каузи.

Раздел II. ПЕДАГОГИЧЕСКИ СПЕЦИАЛИСТИ

Чл. 39. (1) Педагогическите специалисти имат следните права:

1. да бъдат зачитани правата и достойнството им;
2. да определят методите и средствата за провеждане на образователния процес съобразно принципите и целите, определени в Закона за предучилищното и училищното образование;
3. да участват във формирането на политиките за развитие на училището;
4. да получават професионална подкрепа в процеса на изпълнение на служебните си задължения;
5. да повишават квалификацията си;
6. да бъдат поощрявани и награждавани.

(2) Педагогическите специалисти имат следните задължения:

1. да осъществяват обучение и възпитание на учениците в съответствие с държавните образователни стандарти;
2. да опазват живота и здравето на учениците по време на образователния процес и на други дейности, организирани от институцията;
3. да зачитат правата и достойнството на учениците и другите участници в училищното образование и да сътрудничат и партнират със заинтересованите страни;
4. да извършват дежурство с цел спазване правилника за дейността на училището, съгласно заповед на директора на училището;
5. да изискват от учениците носенето на училищната униформа на територията на Средното училище за хуманитарни науки и изкуства „Константин Преславски“;
6. да поддържат и повишават квалификацията си съобразно политиките за организационно развитие на СУ за ХНИ „Константин Преславски“ и специфичните потребности на учениците, с които работят с цел подобряване качеството на образованието им;
7. да уведомяват ръководството при планирани отсъствия най-малко три дни преди датата на отсъствието и да осигурят свой заместник, а при непредвидени обстоятелства уведомяването да се извършва своевременно.
8. да изпълняват задълженията си, определени в Кодекса на труда, нормативните актове в системата на предучилищното и училищното образование, Правилника за вътрешния трудов ред на СУ за ХНИ „Константин Преславски“ – Варна, длъжностната си характеристика, Етичен кодекс за работа с деца и Етичен кодекс за поведението на учителите и служителите в СУ за ХНИ „Константин Преславски“ – Варна;
9. да работят за запазване авторитета и уважението към СУ за ХНИ „Константин Преславски“ - Варна, да бъдат лоялни към колегите си и ръководство на училището, да изпълняват заповедите и решенията на ръководството и педагогическия съвет на училището;
10. да преподават учебния предмет на книжовния български език, с изключение на учебните предмети „чужд език“;
11. да общуват с учениците на книжовен български език и да ги подпомагат да усвояват книжовно-езиковите норми;
12. да изпълняват определената им норма преподавателска работа за съответната учебна година;
13. да участват в работата на педагогическия съвет и да изпълняват решенията му;
14. да изпълняват предписанията и препоръките на органите, осъществяващи методическа дейност и контрол в системата на предучилищното и училищното образование;
15. да изискват от учениците ученическа книжка при изпитване;

16. да вписват лично в ученическата книжка и в дневника поставените от тях оценки, при спазване на сроковете, определени в нормативната уредба;

17. да носят дневника на съответния клас, да извършват проверка и вписват в дневника отсъстващите ученици и темата на урока във всеки учебен час;

18. да провеждат индивидуални срещи с родителите в удобно за двете страни време;

19. да информират родителите писмено и на индивидуални срещи за успеха и развитието на ученика, за спазването на училищната дисциплина, както и за уменията му за общуване и интегриране в училищната среда;

20. да насочват учениците към форми за допълнителна работа с оглед възможностите, потребностите и желанията им и при зачитане на правото им да вземат решения;

21. да прилагат методи на обучение и възпитание, насочени към преодоляване на отрицателни стереотипи;

22. да се явяват на работа с облекло и във вид, които съответстват на положението им на педагогически специалисти и на добрите нрави;

23. да водят и съхраняват учебната документация, съобразно изискванията на нормативната уредба - да се разписват лично в дневника на класа в рамките на учебния час;

24. да не нарушават правата на ученика, да не унижават личното му достойнство, да не прилагат форми на физическо и психическо насилие върху него;

25. да не допускат в работата си пряка и непряка дискриминация, основана на пол, раса, народност, етническа принадлежност, човешки геном, гражданство, произход, религия или вяра, образование, убеждения, политическа принадлежност, лично или обществено положение, увреждане, възраст, сексуална ориентация, семейно положение, имуществено състояние или на всякакви други признаци, установени в закон или в международен договор, по който Република България е страна;

26. да не внасят и употребяват алкохол в училището, както и извън него при провеждане на дейности, в които участват ученици;

27. да не пушат в сградата на училището, училищния двор и в прилежащите територии, както и при провеждане на дейности, в които участват ученици;

28. да не използват мобилен телефон по време на учебен час;

29. да не консумират закуски и други хранителни продукти в учебните помещения;

30. да не предоставят на трети лица, както и да не обсъждат публично информация, станала им известна при и по повод изпълнение на възложената работа;

31. да не внасят в училището оръжие, както и други предмети, които са източник на повишена опасност;

32. да не организират екскурзии или други форми на извънкласни дейности с ученици, без предварително подадено заявление до директора на СУ за ХНИ „Константин Преславски” – Варна и получено разрешение за провеждането на мероприятиято.

33. да опазват училищната материално-техническа база.

(3) На педагогическите специалисти се дължи почит и уважение от учениците, родителите, административните органи и обществеността.

Чл. 40. Учител, който е и класен ръководител, има следните допълнителни задължения:

1. да следи за успеха и развитието на учениците от съответната паралелка в образователно-възпитателния процес, за спазването на училищната дисциплина, както и за уменията им за общуване с учениците и учителите и интегрирането им в училищната среда, като периодично и своевременно информира родителите;

2. да анализира и оценява рисковите фактори, влияещи върху учениците от паралелката и да предприема превантивни и корективни мерки за справяне с тях;

3. да подпомага формирането на умения за работа в екип и за изграждане на позитивен организационен климат, като поощрява уменията на учениците за общуване и за интегриране в училищната и социалната среда;

4. да организира и провежда часа на класа и да работи за развитието на паралелката като общност;

5. да контролира посещаемостта на учебните часове от учениците в паралелката и своевременно да уведомява родителите след направени отсъствия по неуважителни причини;
6. своевременно да уведомява психолога в училище при възникване на проблемни ситуации с ученици;
7. да участва в процедурите, съгласно този правилник, за налагане на санкции и мерки по отношение на учениците от паралелката (мотивирано предложение за налагане на санкции, информиране на родителите и др.);
8. да уведомява родителя за наложените на ученика санкции и мерки;
9. да организира и да провежда родителски срещи;
10. да консултира родителите за възможностите за обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие на ученика, за определения график на допълнителното обучение и на допълнителните консултации по учебни предмети, за предлаганите занимания по интереси, както и за възможностите за оказване на педагогическа и психологическа подкрепа от специалист, когато това се налага;
11. да не обсъжда публично въпроси, свързани с успеха и поведението на отделни ученици от паралелката;
12. целогодишно да следи за състоянието на учебниците в паралелката (от V до VII клас). В началото и в края на учебната година да приема и предава учебниците съгласно вътрешните правила за тяхната употреба;
13. периодично да организира и провежда индивидуални срещи с учениците от паралелката;
14. да осъществява връзка с учителите и със специалистите, които преподават или работят с учениците от паралелката, с цел да се информира за успеха и развитието на учениците, за спазване на дисциплината, за уменията им за общуване и интегриране в училищната среда;
15. да осъществява постоянна връзка с останалите класни ръководители с оглед усъвършенстване и намиране на нови форми за общуване с учениците и родителите;
16. да води редовно и да съхранява надлежно учебната документация за паралелката;
17. (отм., в сила от 17.09.2018 г.)
18. (отм., в сила от 17.09.2018 г.)
19. да подготвя необходимите за ученика документи при напускане на училището, при завършване на клас и на образователна степен;
20. на родителска среща в началото на учебната година да запознава родителите с настоящия правилник;
21. да уведомява заместник-директора АСД за нанесените щети на материалната база и да проследява възстановяването на щетите при установена вина;
22. да участва в комисии, работни групи, колегиуми и др;
23. (нова, в сила от 02.12.2016 г.) да изготвя и представя ежемесечно до 3-то число справка за учениците допуснали пет и повече отсъствия по неуважителни причини за месеца.

Чл. 41. (1) Освен в случаите, определени в ЗПУО, педагогически специалист не може да извършва срещу заплащане обучение или подкрепа по смисъла на чл. 178, ал. 1, т. 2 – 7 и 14 и чл. 187, ал. 1, т. 2 и 4 от ЗПУО на деца и ученици, с които работи в училището, ако това заплащане е от името и за сметка на децата и учениците, включително със средства от училищното настоятелство.

(2) Педагогически специалист няма право да участва при изготвяне и оценяване на изпитни материали и да извършва проверка и оценка на изпитни работи, ако е подготвял ученици за явяването им на съответния изпит срещу заплащане, ако това заплащане е от името и за сметка на децата и учениците.

(3) В едномесечен срок от началото на всяка учебна година педагогическият специалист подава до директора на училището писмена декларация относно обстоятелството дали срещу заплащане от името и за сметка на децата и учениците през предходната учебна година е извършвал обучение или подкрепа по смисъла чл. 178, ал. 1, т. 2 – 7 и 14 и чл. 187, ал. 1, т. 2 и 4

от ЗПУО на деца и ученици и че това не са били деца и ученици, с които педагогическият специалист е работил в училището в същия период.

Чл. 42. (1) Педагогическите специалисти изработват професионално портфолио, което включва разработени материали, които доказват активното им участие в реализирането на политиката на училището, професионалните им изяви, професионалното им усъвършенстване и кариерното им израстване, както и постигнатите резултати с децата и учениците.

(2) Целите, функциите и съдържанието на професионалното портфолио се определят с държавния образователен стандарт за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти.

Чл. 43. (1) Главният дежурен учител организира и контролира работата на дежурните учители за съответния ден и отговаря за приемането на учениците в училищната сграда в началото на смяната и през голямото междучасие.

(2) Когато ученик се яви в училище с облекло или във вид, които са в нарушение на този Правилник, както и когато състоянието му не позволява да участва в образователно-възпитателния процес, главният дежурен учител уведомява незабавно директора или заместник-директора.

(3) Дежурните учители контролират реда и опазването на материално-техническата база в коридорите и учебните помещения по време на междучасие, а също така не допускат в сградата ученици без задължителната ученическа униформа.

Чл. 43а. (нов, в сила от 17.09.2018 г.) (1) Програмите по гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование се разработват и актуализират за период от 3 години от постоянно действащ екип, определен със заповед на директора и се приемат с решение на Педагогическия съвет.

(2) Екипът по ал. 1 се определя за срок от 3 години и включва педагогически специалисти, представител на Обществения съвет (квота на родителите) и представител на ученическия съвет.

Раздел III. РОДИТЕЛИ

Чл. 44. (1) Сътрудничеството и взаимодействието между родителите и училището се осъществява, чрез индивидуални консултации, родителски срещи, обучения, както и всеки път, когато конкретна ситуация или поведение на ученика го прави необходимо.

(2) Средство за постоянна връзка между училището и родителя е ученическата книжка.

(3) Средство за връзка със семейството на ученика може да бъде и предоставен от родител адрес на електронна поща.

Чл. 45. Родителите имат следните права:

1. периодично и своевременно да получават информация за успеха и развитието на децата им в образователния процес, за спазването на правилата в училището и за приобщаването им към общността;

2. да се срещат с ръководството на училището, с класния ръководител, с учителите и с другите педагогически специалисти в определеното приемно време или в друго удобно за двете страни време;

3. да се запознаят с училищния учебен план;

4. да присъстват и при желание от тяхна страна да бъдат изслушвани, когато се решават въпроси, които засягат права и интереси на ученика;

5. най-малко веднъж годишно да получават информация, подкрепа и консултиране в училището по въпроси, свързани с образованието, с кариерното ориентиране и с личностното развитие на децата им;

6. да избират и да бъдат избирани в обществения съвет на училището;

7. да изразяват мнение и да правят предложения за развитие на училището.

Чл. 46. (1) Родителите имат следните задължения:

1. да осигуряват редовното присъствие на ученика в училище, като уведомяват своевременно класния ръководител в случаите на отсъствие на ученика;

2. писмено да уведомяват класния ръководител при настъпили промени в гражданското им състояние, в частта, касаеща учениците, с цел класният ръководител да може законово да осъществява задълженията си;

3. да уведомят писмено класния ръководител при постъпване в училище и в началото на всяка учебна година за здравословни и психологически проблеми, възрастови и личностни особености на ученика, които могат да повлияят или да се проявят при обучението му, с цел адекватна реакция при евентуална тяхна проява и опазване на неговия живот и този на другите ученици;

4. да запишат при условията на чл. 12 от ЗПУО ученика в училище в случаите на преместване в друго населено място или училище;

5. редовно да се осведомяват за своите деца относно приобщаването им в училищната среда, успеха и развитието им в образованието и спазването на училищните правила;

6. да спазват правилника за дейността на училището и да съдействат за спазването му от страна на ученика;

7. да участват в процеса на изграждане на навици за самоподготовка като част от изграждането на умения за учене през целия живот;

8. да участват в родителските срещи;

9. да се явяват в училище, когато важни причини налагат това и когато бъдат поканени от класния ръководител, психолог в училище, заместник-директор или директора;

10. да подават писмено заявление за отсъствие на ученика по уважителни причини;

11. да не допускат явяването на ученика без униформено облекло в учебни занятия и когато представя училището на официални места;

12. да осигурят представяне на медицински документ на класния ръководител при отсъствие на ученика по медицински причини;

13. (нова, в сила от 02.12.2016 г.) да оказват съдействие на педагогическите специалисти в училището при възникване на проблем с детето им;

14. (нова, в сила от 17.09.2018 г.) да предоставят информация за здравословното състояние на ученика и за проведени медицински изследвания и консултации и да осъществяват взаимодействие с медицинския специалист в здравния кабинет в училището;

15. (нова, в сила от 17.09.2018 г.) да осигурят присъствието на ученика за провеждане на допълнително обучение по учебен предмет;

16. (нова, в сила от 17.09.2018 г.) да съдействат и да подпомагат учителите и другите педагогически специалисти при реализирането на дейностите за преодоляване на проблемното поведение на ученика и за справяне със затрудненията му, с приобщаването в образователния процес и в институционалната среда, с участието му в дейността на институцията и с поведенческите му прояви;

17. (нова, в сила от 17.09.2018 г.) да се запознаят с Механизма за противодействие на тормоза и насилието в училище и да съдействат за неговото прилагане.

(2) Родителите, чиито деца се обучават в самостоятелна форма на обучение по чл. 112, ал. 1, т. 2 от ЗПУО, както и в самостоятелна организация, са длъжни да гарантират постигането на целите по чл. 5 от ЗПУО, да осигурят необходимите условия за обучение, учебници и учебни помагала, както и да прилагат по свой избор методики и подходи, съобразени с възрастта, индивидуалните потребности и интересите на ученика.

(3) (нова, в сила от 02.12.2016 г.) В случай че родителят, представителят на детето или лицето, което полага грижи за детето, ще отсъства от настоящия си адрес за срок, по-голям от един месец, той уведомява писмено директора на училището, като посочва лице, което ще контактува с училището за времето на отсъствието му по всички въпроси, свързани с училищното образование, с изключение на отписването на ученика от училището или промяната на формата на обучение на ученика.

Чл. 47. Родителите нямат право:

1. да влизат в сградата на училището без да уведомят портiera на училището за целта на посещението си;
2. да влизат в класните стаи, освен с изричното разрешение на учителя;
3. да прекъсват учебните часове;
4. да встъпват в саморазправа с ученици от училището или техните родители;
5. да уронват престижа и авторитета на училището, учителите, служителите и учениците.

Раздел IV.

ОТСЪСТВИЯ ОТ УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ

Чл. 48. (1) Ученикът може да отсъства от училище по уважителни причини в следните случаи:

1. (изм., в сила от 06.11.2017 г.) по медицински причини, за което представя медицински документ до 3 учебни дни след връщането си в училище, издаден от общопрактикуващ лекар или от лекар в лечебно заведение;

2. (изм., в сила от 06.11.2017 г.) поради участие в други дейности извън процеса на училищното образование като състезания, конкурси, олимпиади, фестивали, концерти, спектакли, изложби и други при представяне на документ от спортния клуб, в който ученикът членува, от организаторите на дейностите, от институцията, от името на която участва в тях, и след потвърждение от родителя;

3. (изм., в сила от 06.11.2017 г.) до 3 учебни дни в една учебна година въз основа на мотивирано писмено заявление от родителя до класния ръководител;

4. (изм., в сила от 06.11.2017 г.) до 7 учебни дни в една учебна година с предварително разрешение на директора на училището въз основа на мотивирано писмено заявление от родителя, в което подробно се описват причините за отсъствието.

(2) (нова, в сила от 06.11.2017 г.) Заявлението по ал. 1, т. 3 се подава преди отсъствието на ученика, а ако това е невъзможно, родителят уведомява класния ръководител в телефонен разговор или по имейл и подава заявлението до 3 учебни дни след връщането на ученика в училище.

(3) (нова, в сила от 06.11.2017 г.) В случай че заявлението по ал. 1, т. 4 не може да се подаде преди отсъствието на ученика, родителят уведомява за това класния ръководител в телефонен разговор или по имейл и подава заявлението до 3 учебни дни след връщането на ученика в училище. Директорът на училището въз основа на заявлението взема решение дали отсъствията на ученика са по уважителни причини.

(4) Необходимостта от отсъствие от училище по медицински причини се документира в отделен документ „Медицинска бележка”, която се попълва и подписва от лекаря, извършил прегледа на ученика и се подпечатва с печата на лекаря и/или лечебното заведение.

(5) В медицинската бележка под коректно изписаната диагноза с посочен код на заболяването/състоянието по международната класификация на болестите X ревизия, следва да е вписан номерът и датата на един от следните медицински документи:

1. амбулаторен лист за лечебните заведения за извънболнична помощ;
2. фиш за обслужен спешно болен за центровете за спешна медицинска помощ;
3. лист за преглед на пациент в консултативно-диагностичния блок/спешното отделение на лечебното заведение за болнична помощ;
4. епикризата, издадена от лечебно заведение за болнична помощ (при проведено болнично лечение).

(6) Датите, посочени в медицинската бележка, за които е определена необходимост от отсъствие от училище по медицински причини, не може да предхождат датата на извършване на прегледа, посочена в медицинските документи по предходната алинея.

(7) Всяка медицинска бележка, която удостоверява необходимостта от отсъствие от училище по медицински причини, освен посочените реквизити в предходните алинеи, трябва да

съдържа имена, длъжност и УИН (уникален идентификационен номер) на лекаря, извършил прегледа на ученика.

(8) (нова, в сила от 17.09.2018 г.) При участие на ученик в дейности, посочени в чл. 48, т. 2 от този Правилник, родителят на ученика е длъжен преди началната дата на дейността да подаде заявление до директора на училището, в което да посочи наименованието на клуба/организаторите на дейността, вида дейност, в която ще участва ученикът и периода на отсъствие от учебни занятия.

(9) (нова, в сила от 17.09.2018 г.) В случаите по предходната алинея ученикът представя на класния ръководител документ от спортния клуб, организаторите на дейността или институцията, от името на която участва, удостоверяващ периода на участието му в съответната дейност, в срок до три учебни дни от явяването си в училище.

Чл. 49. (1) При отсъствие по медицински причини ученикът (родителят или настойникът/попечителят) е длъжен да информира класния ръководител в срок от 24 часа.

(2) (изм., в сила от 06.11.2017 г.) В срок до три учебни дни от явяване на ученика в училище медицинският документ се представя на класния ръководител.

(3) Направените от учениците отсъствия се оформят като отсъствия по неуважителни причини, когато:

1. не е представен медицински документ;

2. медицинският документ е представен след изтичане на срока, посочен в ал. 2;

3. (изм., в сила от 06.11.2017 г.) медицинският документ не е оформен съгласно чл. 48, ал. 1, т. 1, ал. 2, ал. 3, ал. 4 и ал. 5 от настоящия Правилник;

4. (нова, в сила от 17.09.2018 г.) не е представено заявление по чл. 48, ал. 1, т. 3 и т. 4 и чл. 50, ал. 2 от този Правилник;

5. (нова, в сила от 17.09.2018 г.) заявлението е представено след срока, посочен в чл. 48, ал. 2 и ал. 3 и чл. 50, ал. 2 от този Правилник;

6. (нова, в сила от 17.09.2018 г.) не е представен документ по чл. 48, ал. 9 от този Правилник или същият е представен след посочения срок (три учебни дни).

Чл. 50. (1) В срок до десет календарни дни от началото на всяка учебна година ученици, членувачи в спортен клуб, представят на класния ръководител документ, удостоверяващ това обстоятелство.

(2) При възникване или промяна на членство в спортен клуб през учебната година ученикът е длъжен да представи документ на класния ръководител в срок до десет календарни дни от настъпване на съответното обстоятелство.

(3) (изм., считано от 17.09.2018 г.) Направените от учениците отсъствия се оформят като отсъствия по неуважителни причини, когато посочените документи по ал. 1, ал. 2, ал. 3 и ал. 4 не са представени в определените от този Правилник срокове.

Чл. 51. (1) (изм., в сила от 6.11.2017 г.) Отсъствията на учениците от училище се отчитат в учебни часове.

(2) (изм., в сила от 6.11.2017 г.) Закъснение на ученика за учебен час до 20 минути се отчита като половин отсъствие по неуважителни причини, а закъснение на ученика за учебен час с повече от 20 минути – като едно отсъствие по неуважителни причини.

(3) (нова, в сила от 6.11.2017 г.) Ако ученикът отсъства от училище един учебен ден и няма данни, че е налице уважителна причина, класният ръководител е длъжен да уведоми за това родителя с писмо, по имейл или в телефонен разговор и да обсъди с него възможностите за отстраняване на причините за отсъствието.

(4) (нова, в сила от 6.11.2017 г.) Броят на отсъствията на ученика се отбелязва в дневника на класа, а в края на всеки учебен срок се вписва в ученическата книжка на ученика.

Чл. 52. (1) (изм., в сила от 6.11.2017 г.) Ученик може да отсъства по уважителни медицински причини от учебния час по учебния предмет физическо възпитание и спорт, когато е противопоказно физическото натоварване и присъствието му в учебния час. Видът на заболяването и заключението за освобождаване от обучение по учебния предмет физическо възпитание и спорт се удостоверяват с медицински документ.

(2) (изм., в сила от 6.11.2017 г.) Не може да отсъства от учебния час по учебния предмет физическо възпитание и спорт ученик в случаите по предходната алинея, за който е противопоказно физическо натоварване, но не и присъствието в учебния час.

(3) (изм., в сила от 6.11.2017 г.) В случаите по ал. 1, когато освобождаването е за целия учебен срок или за учебната година, ученикът няма право да напуска територията на училището по време на учебния час, а директорът въз основа на представените медицински документи и предложение на класния ръководител, определя със заповед начина на уплътняване за ученика на времето, определено за учебните часове. Заповедта се съобщава на родителя на ученика.

(4) (изм., в сила от 6.11.2017 г.) Медицинските документи за освобождаване по здравословни причини от учебните часове по учебния предмет физическо възпитание и спорт се подават от родителя/представителя на детето/лицето, което полага грижи за детето.

(5) (изм., в сила от 6.11.2017 г.) Въз основа на представените медицински документи и подадените заявления от родителя/представителя на детето/лицето, което полага грижи за детето, директорът определя със заповед учениците, освободени по здравословни причини от учебните часове по учебния предмет физическо възпитание и спорт и срока за освобождаване.

(6) (изм., в сила от 6.11.2017 г.) Заявлението за освобождаване се подава не по-късно от пет календарни дни от датата на издаване на медицинския документ.

(7) (изм., в сила от 6.11.2017 г.) Когато не са спазени сроковете и процедурата за освобождаване от часовете по физическо възпитание и спорт, отсъствията на ученика се водят по неуважителни причини до момента на подаване на документите.

Раздел V. САНКЦИИ НА УЧЕНИЦИТЕ

Чл. 53. (1) За неизпълнение на задълженията, определени в ЗПУО, в нормативни актове по неговото прилагане и в Правилника за дейността на училището, след изчерпване на останалите механизми за въздействие върху вътрешната мотивация и за преодоляване на проблемното поведение на учениците може да се налагат следните санкции:

1. „забележка“;
2. „преместване в друга паралелка в същото училище“;
3. „предупреждение за преместване в друго училище“;
4. „преместване в друго училище“;
5. „преместване от дневна форма в самостоятелна форма на обучение“.

(2) За едно нарушение не може да бъде наложена повече от една санкция.

(3) Видът на санкцията се определя, като се отчитат причините и обстоятелствата при извършване на нарушението, видът и тежестта му, както и възрастовите и личностните особености на ученика.

(4) (нова, в сила от 06.11.2017 г.) Освен налагането на санкция в зависимост от причините за проблемното му поведение, на ученика се предоставя планирана обща подкрепа за личностно развитие по чл. 178, ал. 1, т. 12 ЗПУО.

(5) (нова, в сила от 06.11.2017 г.) Видът на дейностите за обща подкрепа по предходната алинея се определя от координатора съвместно с класния ръководител, учителите на ученика и родителя.

(6) (нова, в сила от 06.11.2017 г.) За преодоляване на проблемното поведение и за превенция на отпадането от училище на ученици, които извършват нарушения, отсъстват по неуважителни причини или са в риск от отпадане, класният ръководител и/или училищният психолог осъществяват връзката и сътрудничеството между училището, семейството и обкръжението на учениците.

Чл. 54. (изм., в сила от 17.09.2018 г.) (1) Санкцията „преместване в друга паралелка в същото училище“ не се прилага, когато това налага промяна на профила, професията или специалността.

(2) Санкцията “преместване от дневна форма в самостоятелна форма на обучение” се прилага за ученици, навършили 16-годишна възраст.

(3) Санкциите “преместване в друго училище” и “преместване от дневна форма в самостоятелна форма на обучение” се налагат за тежки или системни нарушения.

(4) Санкции не се налагат на ученици, когато поведението им е резултат от увреждане или нарушение на здравето, посочено в медицински документи.

(5) В процедурата по налагане на санкцията малолетният ученик се представлява от родителя или от упълномощено от родителя лице, а непълнолетният ученик извършва всички действия лично, но със съгласието на родителя си.

(6) (изм., в сила от 06.11.2017 г.) При неизпълнение от страна на родителя на задълженията по чл. 46, ал. 3, както и в случаите, когато родителят или определеното от него лице (по реда на чл. 46, ал. 3) не могат да бъдат открити на посочения адрес, директорът на училището сигнализира дирекция „Социално подпомагане“ по настоящия адрес на ученика за предприемане на действия при условията и по реда на Закона за закрила на детето.

(7) Ученик, на когото е наложена санкция „преместване в друго училище“, продължава обучението си в другото училище при условия и по ред, определени със заповед на началника на регионалното управление на образованието.

(8) Ученик, на когото е наложена санкция „предупреждение за преместване в друго училище“, „преместване в друго училище“ или „преместване от дневна форма в самостоятелна форма на обучение“, за срока на санкцията се лишава от правото да получава стипендия за отличен успех.

(9) По желание на ученика след заличаване на санкциите „преместване в друга паралелка в същото училище“ и „преместване в друго училище“ той може да продължи обучението си в паралелката или в училището, в което е преместен.

Чл. 55. (1) Срокът на наложените санкции е до края на учебната година.

(2) Когато санкциите „преместване в друга паралелка в същото училище“, „предупреждение за преместване в друго училище“, „преместване в друго училище“ и „преместване от дневна форма в самостоятелна форма на обучение“ са наложени до 30 учебни дни преди края на втория учебен срок, те влизат в сила от началото на следващата учебна година.

Чл. 56. (изм., в сила от 17.09.2018 г.) Дейности в полза на паралелката или училището, по смисъла на чл. 51, ал. 1 от Наредбата за приобщаващото образование са:

- подготовка на материали по дадена тема за часа на класа;
- изработване на нагледни материали за класната стая, определен кабинет или зала;
- изработване на нагледни материали за събитие (плакат, съобщение и др.);
- участие в организирането на определена инициатива за съответната паралелка;
- включване в инициативи, организирани от училището;
- включване в благотворителна инициатива;
- организиране и провеждане на благотворителна инициатива;
- представяне на паралелката в общоучилищна изява;
- почистване на класна стая, кабинет, зала за танци, ателие и др.;
- участие в облагородяване на училищния двор чрез плевене, окопаване, садене на цветя и храсти, поливане и др.;
- подпомагане извършването на ремонтни дейности, съобразно възможностите на ученика.

Чл. 57. За допуснати отсъствия по неуважителни причини на ученика може да се налага санкция по член 199, ал. 1 от ЗПУО както следва:

1. над 5 (пет) отсъствия – “забележка”;
2. над 10 (десет) отсъствия – “предупреждение за преместване в друго училище”;
3. над 15 (петнадесет) отсъствия – “преместване в друго училище” или “преместване от дневна форма в самостоятелна форма на обучение” - за ученици, навършили 16-годишна възраст.

Чл. 58. Налагането на санкции става по следния ред:

1. (изм., в сила от 06.11.2017 г.) Преди налагане на санкция директорът или упълномощено от него лице задължително изслушва ученика в присъствието на училищен психолог и/или се запознава с писменото обяснение на ученика на фактите и обстоятелствата, свързани с конкретното нарушение. На изслушването присъства и социален работник в съответствие с чл. 15, ал. 4 от Закона за закрила на детето;

2. Директорът задължително писмено уведомява родителя/представителя на детето/лицето, което полага грижи за детето, за откриването на процедура по налагане на санкция, а в случаите по чл. 199, ал. 1, т. 3-5 от ЗПУО – и съответните териториални структури за закрила на детето;

3. (изм., в сила от 06.11.2017 г.) Родителят/настойникът, представителят на детето или лицето, което полага грижи за детето, има право да присъства на изслушването и да изрази мнение;

4. (изм., в сила от 06.11.2017 г.) По предложение на класния ръководител и/или по молба на непълнолетния ученик, съответно на родителят/настойникът, представителят на детето или лицето, което полага грижи за детето, когато ученикът е малолетен, изслушването на ученика може да се извърши и в присъствието на учител, на друг педагогически специалист от училището или на друго лице, на което ученикът има доверие;

5. (нова, в сила от 06.11.2017 г.) За изясняване на фактите и обстоятелствата по време на изслушването директорът може да покани за участие и за изразяване на мнение учители, които преподават на ученика, както и ученици от училището, запознати с конкретното нарушение;

6. Санкциите „забележка“ и „преместване в друга паралелка в същото училище“ се налагат със заповед на директора по мотивирано писмено предложение на класния ръководител, а всички останали санкции - със заповед на директора по предложение на педагогическия съвет. Заповедта за налагане на санкцията се издава в 14-дневен срок от предложението;

7. В заповедта за налагане на санкциите и мерките се посочват видът на санкцията и/или мярката, срокът и мотивите за налагането им;

8. Заповедта се съобщава в тридневен срок от издаването ѝ на ученика и на родителя му, а заповедта за налагане на санкция „преместване в друго училище“ – и на началника на регионалното управление на образованието;

9. Заповедта за налагане на санкциите може да се обжалва пред началника на регионалното управление на образованието;

10. Класният ръководител писмено уведомява родителя/настойника за наложените на ученика санкции;

11. Наложените санкции се отразяват в ученическата книжка, в личния картон на ученика;

12. Санкциите се заличават с изтичане на срока, за който са наложени, или предсрочно по реда, по който са наложени, като това се отбелязва в ученическата книжка и в личния картон.

Чл. 59. (1) За възпрепятстване провеждането на учебния процес или за неподходящ външен вид учителят може да отстрани ученика до края на учебния час.

(2) При налагане на мярката по предходната алинея за времето на отстраняване на ученика не се отбелязва отсъствие, а наложената мярка се документира като забележка в дневника на класа и в ученическата книжка.

(3) За наложената мярка класният ръководител уведомява родителя/настойника и предприема мерки за преодоляване на проблемното поведение.

(4) При налагане на мярката по ал. 1 ученикът няма право да напуска територията на училището по времето на отстраняването си. След излизане от кабинета отстраненият ученик отива при дежурния психолог в училище, където остава до края на учебния час, от който е отстранен. При изпълнението на мярката се създават условия за работа с учениците за повишаване на мотивацията и социалните им умения за общуване.

Чл. 60. (1) При идване в училище с облекло или вид, които са в нарушение на правилника за дейността на училището, както и когато състоянието на ученика не позволява да участва в учебния процес, той се отстранява от училище до отпадане на основанието за отстраняването му, а наложената мярка се документира като забележка в дневника на класа и в ученическата книжка.

(2) Мярката по предходната алинея се налага със заповед на директора.

(3) За преодоляване на причините, водещи до мярката по ал. 1 веднага се предприемат дейности за мотивация и за преодоляване на проблемното поведение и задължително се уведомява родителя/настойника.

Глава четвърта **ПЕДАГОГИЧЕСКИ СЪВЕТ. ЕТИЧЕН КОДЕКС**

Раздел I. **ПЕДАГОГИЧЕСКИ СЪВЕТ**

Чл. 61. (1) Педагогическият съвет е специализиран орган за разглеждане и решаване на основни педагогически въпроси в училището.

(2) Педагогическият съвет включва в състава си всички педагогически специалисти и заместник-директорите без норма на преподавателска работа.

(3) Директорът на училището е председател на педагогическия съвет.

(4) В заседанията на педагогическия съвет с право на съвещателен глас може да участват представители на обществения съвет, настоятелството, медицинското лице, което обслужва училището, ученици, както и други лица.

(5) Директорът на училището, в качеството си на председател на педагогическия съвет, кани писмено представителите на обществения съвет и на настоятелството на заседанията на педагогическия съвет, като им предоставя възможно най-пълна информация по въпросите, които предстои да бъдат обсъждани.

Чл. 62. (1) Педагогическият съвет в училището:

1. приема стратегия за развитие на училището за следващите четири години с приложени към нея план за действие и финансиране;

2. приема правилник за дейността на училището;

3. приема училищните учебни планове;

4. приема формите на обучение;

5. приема годишния план за дейността на училището;

6. приема учебни планове за индивидуална форма на обучение;

7. приема мерки за повишаване качеството на образованието;

8. приема програма за превенция на ранното напускане на училище;

9. приема програма за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи;

10. предлага на директора разкриване на занимания по интереси;

11. прави предложения на директора за награждаване на ученици и за налагане на съответните санкции в предвидените от ЗПУО и този правилник случаи;

12. определя училищни символи и ритуали и други отличителни знаци;

13. определя ученически униформи;

14. участва със свои представители в създаването и приемането на етичен кодекс на училищната общност;

15. запознава се с бюджета на училището, както и с отчетите за неговото изпълнение;

16. периодично, най-малко три пъти през една учебна година, проследява и обсъжда нивото на усвояване на компетентности от учениците и предлага съвместни мерки между учителите с цел подобряване на образователните резултати;

17. упражнява други правомощия, определени с нормативен акт.

(2) Документите по ал. 1, т. 1 – 5 и т. 7 – 9 се публикуват на интернет страницата на училището.

(3) (нова, в сила от 17.09.2018 г.) Педагогическият съвет приема Механизъм за противодействие на тормоза и насието в училище и свързаните с него документи.

Раздел II. ЕТИЧЕН КОДЕКС

Чл. 63. В СУ за ХНИ „Константин Преславски” се изработва и приема етичен кодекс на училищната общност по следния ред и правила:

1. със заповед на директора на училището се създава комисия, която изработва етичен кодекс на училищната общност;
2. ученическият съвет участва, разглежда и допълва представения проект в раздела „Морални отговорности на учениците“;
3. родителите/представителите на детето/лицето, което полага грижи за детето участват, разглеждат и допълват с предложения етичния кодекс на училищната общност в раздела „Морални отговорности на семейството“;
4. етичният кодекс на училищната общност се приема от Педагогическия съвет на СУ за ХНИ „Константин Преславски”, представители на общественения съвет, училищното настоятелство и ученическият съвет;
5. етичният кодекс на училищната общност се поставя на видно място в училищната сграда;
6. етичният кодекс на училищната общност се публикува на сайта на училището.

Глава пета БЕЗОПАСНИ И ЗДРАВΟΣЛОВНИ УСЛОВИЯ НА ОБУЧЕНИЕ, ВЪЗПИТАНИЕ И ТРУД

Чл. 64. (1) Учениците са длъжни:

1. да изслушат началния и периодичния инструктаж за правилата за безопасност и хигиена и противопожарна охрана;
2. да се разписват в специална тетрадка за инструктажа, с което удостоверяват, че са им известни правилата за безопасни условия за обучение, възпитание и труд и се задължават да ги спазват;
3. да спазват обществения ред, правилата за безопасност на движение и правилата при пътуване в обществения транспорт;
4. да спазват учебното време, распоредбите за безопасни и здравословни условия на обучение, правилата за вътрешния ред и дисциплината в училището и да изпълняват стриктно дадените им указания;
5. да знаят основните правила за оказване на първа помощ при злополуки;
6. да не ползват под никакъв предлог без необходимост противопожарните съоръжения;
7. да не сядат по первазите на прозорците, да не стъпват по первазите и да не се надвесват от прозорците, да не хвърлят предмети и течности през тях.

(2) Учениците са длъжни да спазват следните правила за безопасна работа в мрежата:

1. да използват училищната мрежа и интернет само за образователни цели;
2. да информират незабавно лицето, под чието наблюдение и контрол работят, когато попаднат на материали, които ги карат да се чувстват неудобно, или на материали с вредно или незаконно съдържание като порнография, проповядване на насилие и тероризъм, етническа и религиозна нетолерантност, търговия с наркотици, хазарт и др.;
3. забранено е извършването на дейност, която застрашава целостта на училищната компютърна мрежа или атакува други системи;
4. при работа в мрежата учениците трябва да уважават правата на другите и да пазят доброто име на училището.

Чл. 65. Всеки работник, служител, ученик е длъжен да се грижи за собствената си безопасност и за безопасността на лицата, които биха могли да пострадат при извършването от него дейност.

Чл. 66. (1) Основните задължения на работещите в училището и учениците, свързани с безопасните условия на обучение и труд, са:

1. да спазват нормите, правилата и изискванията за безопасна работа и обучение, за които са инструктирани;

2. да уведомят съответните длъжностни лица за всички случаи на повреди, аварии и др., които създават опасност за тяхното и на други хора здраве, а така също и за възникналите злополуки;

3. при възникнал инцидент, свързан с насилие, в който участват ученици от училището, незабавно да уведомяват училищното ръководство;

4. да оказват съдействие за реализирането на всички мерки, свързани с осигуряването на безопасността и опазване на здравето на хората и за контрола в тази насока.

Чл. 67. (нов, в сила от 17.09.2018 г.) При ситуации, в които съществува опасност за живота и здравето на ученик се предприемат следните действия за реакция в посочената последователност:

1. Прекратяване на ситуацията и успокояване на всички участници;

2. Незабавно уведомяване на директора и подаване на сигнал в Отдел „Закрила на детето” и/или органите на полицията;

3. Уведомяване на родител.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Този правилник е приет с решение на Педагогическия съвет (протокол № 22 от 11.09.2017 г.) и влиза в сила от 15.09.2017 г., като отменя действащия до тази дата Правилник за дейността на НГХНИ „Константин Преславски” – Варна.

§ 2. Правилникът е задължителен за всички ученици и техните родители, за работниците и служителите в СУ за ХНИ „Константин Преславски” - Варна, както и за всички други лица, намиращи се на територията на училището.

§ 3. В началото на учебната година класните ръководители запознават учениците с този Правилник в часа на класа, а родителите – на родителска среща. При постъпване на ученик в хода на учебната година, класният ръководител запознава с настоящия правилник ученика и неговите родители в деня на записване. Запознаването с този Правилник се удостоверява с подпис.

§ 4. Заместник-директорът АСД запознава всички работници и служители в СУ за ХНИ „Константин Преславски” - Варна с настоящия правилник и с извършените в него промени в тридневен срок след влизането им в сила, както и при постъпване на работник или служител на работа в училището.

§ 5. Измененията и допълненията на настоящия правилник са приети с решение на Педагогическия съвет (протокол № 2 от 12.10.2017 г.) и влизат в сила от 12.10.2017 г.

§ 6. Измененията и допълненията на настоящия правилник са приети с решение на Педагогическия съвет (протокол № 3 от 31.10.2017 г.) и влизат в сила от 06.11.2017 г.

§ 7. Измененията и допълненията на настоящия правилник са приети с решение на Педагогическия съвет (протокол № 4 от 27.11.2017 г.) и влизат в сила от 28.11.2017 г.

§ 8. Измененията и допълненията на настоящия правилник са приети с решение на Педагогическия съвет (протокол № 19 от 13.09.2018 г.) и влизат в сила от 17.09.2018 г.